

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

**Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування**

Кафедра публічного управління та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту

_____ **В.Г. Горник**

_____ 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОЛІТЕКОНОМІЯ»**

освітній рівень	Бакалавр
галузь знань	07 Управління та адміністрування
спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
освітня програма	Підприємництво, торгівля, логістика
тип дисципліни	Обов'язкова

Київ – 2020 рік

Розробник: Н.Ф. Чечетова, д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та економіки

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та економіки

Протокол від 17 листопада 2020 року № 5

Завідувач кафедри публічного
управління та економіки

С.О.Кравченко

Погоджено:
Гарант освітньої програми

Ю.Д.Музика

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>		<i>Розподіл годин за навчальним планом</i>		
Кількість кредитів:	9	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	270		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	1	Лекції:	44	16
Семестр:	1, 2	Практичні заняття:	-	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	4	Семінарські заняття:	48	14
самостійна робота:	6	Самостійна робота:	178	240
Форма підсумкового контролю:	Залік, Екзамен	Консультації:	-	-
Мова навчання:	українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри публічного управління та економіки, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою chechetova.nataliia@tnu.edu.ua

2. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
	Мікроекономіка Економіка України Макроекономіка

Мета вивчення дисципліни:

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів глибоких теоретичних знань з фундаментальної економічної дисципліни - політичної економії - на основі світових надбань в цій науці, з врахуванням економічних умов, що склалися в Україні у зв'язку із переходом на ринкові методи господарювання.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН1 Використання базових знань з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН2 Застосування набутих знань для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торгівельній, біржовій діяльності.

ПРН5 Організація пошуку, самостійний відбір, якісна обробка інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН9 Знання вимог до діяльності за спеціальністю для забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

ПРН11 Наявність базових й структурованих знань в сфері підприємництва, торгівлі та

біржової діяльності.

ПРН12 Володіння методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення	ПРН1	ПРН1		ПРН1
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
ФК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності	ПРН11	ПРН11		ПРН11
ФК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур	ПРН2 ПРН5 ПРН9 ПРН12	ПРН2 ПРН5 ПРН9 ПРН12		ПРН2 ПРН5 ПРН9 ПРН12
ФК6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності	ПРН2 ПРН12	ПРН2 ПРН12		ПРН2 ПРН12

Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні засади теорії економічного розвитку

Тема 1.1. Предмет і метод політичної економії

Поняття економіки. Економічна теорія. Теорія як форма наукового пізнання. Економічна теорія як система наук. Економіка як наука вибору. Предмет політичної економії: виробничі відносини та їх система, економічні закони і категорії, відмінності від конкретно-економічних наук, мікро і макроекономіки. Методи політичної економії. Мета і функції політичної економії.

Тема 1.2. Економічні потреби суспільства.

Потреби як рушійний мотив виробничої діяльності. Поняття потреби. Класифікація потреб: по важливості, по речовому змісту, по суб'єктах, по формах задоволення, по ролі у суспільному відтворенні. Закон зростання потреб.

Виробництво - матеріальна основа задоволення потреб. Соціально-економічна сутність виробництва. Фази суспільного виробництва: виробництво, розподіл, обмін, споживання.

Матеріальне і нематеріальне виробництво. Основне виробництво, виробнича і соціальна інфраструктури Організація і управління як елементи суспільного виробництва.

Тема 1.3. Економічна система: сутність і структура

Економічна система: сутність і структура. Визначення економічної системи. Структура економічної системи. Діалектика продуктивних сил, виробничих відносин та надбудови. Класифікація економічних систем за різними ознаками. Причини існування різних типів економічних систем. Ринкова економіка: основні характеристики та переваги. Недоліки ринкової економіки. Основні характеристики змішаної економіки. Рушійні сили розвитку економічних систем.

Поняття відносин власності: економічний зміст власності та юридична форма власності. Власність в системі економічних відносин. Власність та інтереси. Типи, форми і види власності. Еволюція форм власності. Сучасні форми власності. Роздержавлення та приватизація: суть, способи, проблеми. Форми власності в Україні.

Тема 1.4. Форми організації суспільного виробництва

Форми суспільного господарства: натуральне і товарне виробництво. Основні риси товарного господарства. Товар і його властивості. Вартість товару. Продуктивність, інтенсивність. Складність праці. Закон вартості. Сутність грошей. Функції грошей. Грошові системи і грошовий обіг. Роль золота за сучасних умов. Інфляція, суть, причини, типи. Наслідки інфляційних процесів в економічній та соціальній сферах. Історичний досвід України в творенні національної грошової одиниці.

Розділ 2. Теоретичні основи ринкової економіки

Тема 2.1. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура

Ринкове господарство. Риси ринкової економіки. Ринок та його функції. Суб'єкти ринку. Основні функції ринку. Класифікація ринків. Ринкова інфраструктура. Характеристика основних елементів ринкової інфраструктури.

Тема 2.2. Попит і пропозиція. Теорія ринкової рівноваги. Конкуренція.

Основи теорії попиту та пропозиції. Пропозиція. Взаємодія попиту і пропозиції в умовах ринкової економіки. Ринкова рівновага. Еластичність попиту та пропозиції. Ціна товару і фактори, що на неї впливають. Конкуренція та її сутність. Функції та форми конкуренції. Конкуренція і монополія. Характеристика ринку досконалої конкуренції. Ринок недосконалої конкуренції: монополістична конкуренція, монополія, олігополія.

Тема 2.3. Капітал: процес виробництва та нагромадження.

Первісне нагромадження капіталу. Особливості нагромадження капіталу в Україні. Перетворення грошей у капітал. Загальна формула руху капіталу. Капітал як економічна категорія. Альтернативні теорії капіталу. Людський капітал. Інтелектуальний капітал. Інформаційний капітал. Виробничий капітал. Підприємницький капітал. Фінансовий капітал. Капітал і праця. Трудові відносини: сутність і структура. Наймана праця. Вартість робочої сили. Заробітна плата: сутність, форми системи. Номінальна і реальна заробітна плата. Продукт праці та заробітна плата. Мінімальна заробітна плата та її критерії.

Розділ 3. Підприємство у ринковій економіці та галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу.

Тема 3.1. Підприємство у ринковій економіці

Різноманітність суб'єктів ринкової економіки та їх економічна природа. Підприємство - первинна ланка економіки. Правові форми підприємства та їх види в залежності від власності, від розмірів, від сфер діяльності. Функції підприємництва. Форми та види підприємництва. Перспективи розвитку підприємницької діяльності в Україні.

Витрати виробництва: їх сутність та види. Витрати виробництва, вартість товару, його ціна. Прибуток. Економічний і бухгалтерський прибуток. Норма прибутку та фактори, які його визначають. Тенденція норми прибутку. Ціна виробництва та механізм її формування.

Тема 3.2. Домогосподарство в системі економічних відносин.

Домогосподарства як суб'єкт ринкових відносин. Загальна характеристика домогосподарств. Двоїста роль домогосподарств в економіці на сучасному етапі розвитку. Домогосподарства як постачальники ресурсів. Доходи домогосподарства. Витрати домогосподарства. Розподіл доходів на особисте споживання, податки і заощадження. Витрати на споживання. Місце домогосподарства в кругообігу продуктів, ресурсів і доходів.

Тема 3.3. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки

Зміст і особливості аграрних відносин. Особливості відтворення в аграрному секторі. Земля, як головний засіб виробництва в сільському господарстві. Власність на землю.

Форми господарювання в аграрному секторі економіки. Земельна рента, її суть та форми. Розподіл і використання рентного доходу. Земельний податок. Сучасні проблеми розвитку сільського господарства. Державна допомога сільському господарству.

Тема 3.4. Торговий капітал і його оборот. Позичковий капітал.

Сутність торгового капіталу і його оборот. Торговий прибуток. Характеристика витрат обігу. Чисті і додаткові витрати обігу. Види та форми сучасної торгівлі. Товарні біржі та фондові біржі. Цінні папери. Позичковий капітал. Сутність позичкового капіталу, його джерела та роль у розвитку економіки. Позичковий процент. Сутність кредиту та його форми. Банки, їх роль та функції. Банківський прибуток.

Розділ 4. Економічне зростання і соціально-економічний прогрес.

Тема 4.1. Суспільне відтворення

Суть суспільного відтворення та його форми. Валовий суспільний продукт, чистий, кінцевий. Валовий внутрішній продукт, його суть та методи обчислення. Національний дохід та національне багатство. Соціальна та економічна ефективність суспільного виробництва та її показники.

Тема 4.2. Економічне зростання і економічний розвиток.

Види та типи економічного зростання, його показники. Динаміка економічного зростання та його фактори. Характеристика понять «економічне зростання» і «економічний розвиток». Сталий економічний розвиток. Роль інвестицій в економічному зростанні

Тема 4.3. Макроекономічна нестабільність

Циклічний розвиток економіки. Причини циклічного розвитку економіки. Теорії циклічного розвитку економіки. Фази економічного циклу. Економічні кризи, їх причини та наслідки. Особливості сучасних циклів. Державне антициклічне регулювання економіки.

Тема 4.4 Зайнятість і відтворення трудових ресурсів

Зайнятість населення та ринок робочої сили. Повна і неповна зайнятість. Зайнятість: сутність і форми. Зайнятість та відтворення сукупної робочої сили. Безробіття: сутність, види та економічно соціальні наслідки. Причини безробіття. Особливості сучасного безробіття. Державне регулювання зайнятості. Соціальний захист безробітних. Проблеми безробіття в Україні.

Розділ 5. Господарський механізм та економічні функції держави.

Сучасні економічні системи

Тема 5.1. Господарський механізм, його сутність та елементи.

Господарський механізм: система управління економікою. Основні елементи господарського механізму. Планування та програмування. Держава як суб'єкт економічних відносин. Економічні функції держави. Концепції державного регулювання. Сутність, цілі, важелі (інструментарії) та основні напрями регулювання економіки.

Тема 5.2. Державне регулювання фінансовою та кредитною системою

Роль фінансів у господарському механізмі. Фінансова система. Державні фінанси. Фіскальна політика. Фіскальні методи регулювання виробництва. Грошово-кредитна система. Необхідність удосконалення механізму господарювання в Україні.

Тема 5.3. Соціальна політика держави.

Соціальний захист в ринкових умовах господарювання. Соціальне партнерство

держави та громадянина.

Розділ 6. Суть і структура світового господарства.

Економічні аспекти глобальних проблем

Тема 6.1. Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок.

Світове господарство: сутність, основні риси, структура та етапи становлення. Сутність світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин. Міжнародний розподіл праці. Міжнародна економічна інтеграція. Головні інтеграційні угруповання світу.

Тема 6.2. Світогосподарські зв'язки та їх форми.

Міжнародні ринки. Міжнародна торгівля. Міжнародна міграція робочої сили. Сутність і форми міжнародного руху капіталу. Прямі та портфельні інвестиції. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Національна і міжнародна валютна система. Валютний курс, його види. Регіональна економічна інтеграція, її основні етапи. Платіжний баланс. Сальдо платіжного балансу та його види.

Тема 6.3. Основні глобальні проблеми сучасності.

Сутність глобальних проблем. Формування глобальної економічної системи. Вплив глобальних проблем на економічний розвиток України. Забезпеченні економічної безпеки країни в умовах глобалізації. Амністія капіталів.

3. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

ДЕННА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/л аб.	се м.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Загальні засади теорії економічного розвитку					
Тема 1.1. Предмет і метод політичної економії	10	2		2	6
Тема 1.2. Економічні потреби суспільства.	12	2		2	8
Тема 1.3. Економічна система: сутність і структура	12	2		2	8
Тема 1.4. Форми організації суспільного виробництва	11	2		2	7
Разом за розділом 1	45	8		8	29
Розділ 2. Теоретичні основи ринкової економіки					
Тема 2.1. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура	15	2		2	11
Тема 2.2. Попит і пропозиція. Теорія ринкової рівноваги. Конкуренція.	15	2		2	11
Тема 2.3. Капітал: процес виробництва та нагромадження.	15	2		2	11
Разом за розділом 2	45	6		6	33
Розділ 3. Підприємство у ринковій економіці та					

галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу.					
Тема 3.1. Підприємство у ринкові економіці	10	2		4	4
Тема 3.2. Домогосподарство в системі економічних відносин.	12	2		2	8
Тема 3.3. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки	12	2		2	8
Тема 3.4. Торговий капітал і його оборот. Позичковий капітал.	11	2		2	7
Разом за розділом 3	45	8		10	27
Залік				2	
Розділ 4. Економічне зростання і соціально-економічний прогрес.					
Тема 4.1. Суспільне відтворення	10	2		2	6
Тема 4.2. Економічне зростання і економічний розвиток.	12	2		4	6
Тема 4.3. Макроекономічна нестабільність	12	2		2	8
Тема 4.4 Зайнятість і відтворення трудових ресурсів	11	2		2	7
Разом за розділом 4	45	8		10	27
Розділ 5. Господарський механізм та економічні функції держави. Сучасні економічні системи					
Тема 5.1. Господарський механізм, його сутність та елементи.	15	2		2	11
Тема 5.2. Державне регулювання фінансовою та кредитною системою	15	2		2	11
Тема 5.3. Соціальна політика держави	15	2		2	11
Разом за розділом 5	45	6		6	33
Розділ 6. Суть і структура світового господарства. Економічні аспекти глобальних проблем					
Тема 6.1. Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок.	15	2		2	11
Тема 6.2. Світогосподарські зв'язки та їх форми.	15	4		4	7
Тема 6.3. Основні глобальні проблеми сучасності.	15	2		2	11
Разом за розділом 6	45	8		8	29
Екзамен				2	
Усього годин	270	44		48	178

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	заочна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/л аб.	се м.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Загальні засади теорії економічного					

розвитку					
Тема 1.1. Предмет і метод політичної економії	10	2			8
Тема 1.2. Економічні потреби суспільства.	12			2	10
Тема 1.3. Економічна система: сутність і структура	12				12
Тема 1.4. Форми організації суспільного виробництва	11				11
Разом за розділом 1	45	2		2	41
Розділ 2. Теоретичні основи ринкової економіки					
Тема 2.1. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура	15	2			13
Тема 2.2. Попит і пропозиція. Теорія ринкової рівноваги. Конкуренція.	15			2	13
Тема 2.3. Капітал: процес виробництва та нагромадження.	15				15
Разом за розділом 2	45	2		2	41
Розділ 3. Підприємство у ринковій економіці та галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу.					
Тема 3.1. Підприємство у ринковій економіці	10	2			8
Тема 3.2. Домогосподарство в системі економічних відносин.	12	2			10
Тема 3.3. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки	12			2	10
Тема 3.4. Торговий капітал і його оборот. Позичковий капітал.	11			2	9
Разом за розділом 3	45	4		4	37
Залік				2	
Розділ 4. Економічне зростання і соціально-економічний прогрес.					
Тема 4.1. Суспільне відтворення	10	2			8
Тема 4.2. Економічне зростання і економічний розвиток.	12	2			10
Тема 4.3. Макроекономічна нестабільність	12			2	10
Тема 4.4 Зайнятість і відтворення трудових ресурсів	11				11
Разом за розділом 4	45	4		2	39
Розділ 5. Господарський механізм та економічні функції держави. Сучасні економічні системи					
Тема 5.1. Господарський механізм, його сутність та елементи.	15	2			13
Тема 5.2. Державне регулювання фінансовою та кредитною системою	15			2	13
Тема 5.3. Соціальна політика держави	15				15
Разом за розділом 5	45	2		2	41

Розділ 6. Суть і структура світового господарства. Економічні аспекти глобальних проблем					
Тема 6.1. Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок.	15	2			13
Тема 6.2. Світогосподарські зв'язки та їх форми.	15			2	13
Тема 6.3. Основні глобальні проблеми сучасності.	15				15
Разом за розділом 6	45	2		2	41
Екзамен				2	
Усього годин	270	16		14	240

4. Організація самостійної роботи студентів

4.1. Підготовка до семінарських занять

Тема 1.1. Предмет і метод політичної економії

Питання до семінарського заняття

1. Поняття економіки.
2. Економічна теорія як система наук.
3. Предмет політичної економії
4. Методи політичної економії.
5. Мета і функції політичної економії.

Тема 1.2. Економічні потреби суспільства.

Питання до семінарського заняття

1. Потреби як рушійний мотив виробничої діяльності.
2. Поняття потреби.
3. Класифікація потреб
4. Закон зростання потреб.
5. Виробництво - матеріальна основа задоволення потреб.
6. Соціально-економічна сутність виробництва.
7. Фази суспільного виробництва: виробництво, розподіл, обмін, споживання.
8. Матеріальне і нематеріальне виробництво.
9. Основне виробництво, виробнича і соціальна інфраструктури
10. Організація і управління як елементи суспільного виробництва.

Тема 1.3. Економічна система: сутність і структура

Питання до семінарського заняття

1. Економічна система: сутність і структура.
2. Визначення економічної системи.
3. Структура економічної системи.
4. Класифікація економічних систем за різними ознаками.
5. Причини існування різних типів економічних систем.
6. Ринкова економіка: основні характеристики та переваги.
7. Основні характеристики змішаної економіки.
8. Рушійні сили розвитку економічних систем.
9. Поняття відносин власності: економічний зміст та юридична форма власності.
10. Власність в системі економічних відносин.
11. Роздержавлення та приватизація: суть, способи, проблеми.
12. Форми власності в Україні.

Тема 1.4. Форми організації суспільного виробництва

Питання до семінарського заняття

13. Форми суспільного господарства: натуральне і товарне виробництво.
14. Основні риси товарного господарства. .
15. Товар і його властивості.

16. Вартість товару.
17. Продуктивність, інтенсивність.
18. Сутність грошей.
19. Функції грошей.
20. Грошові системи і грошовий обіг.
21. Інфляція, суть, причини, типи.
22. Наслідки інфляційних процесів в економічній та соціальній сферах.
23. Історичний досвід України в творенні національної грошової одиниці.

Тема 2.1. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура

Питання до семінарського заняття

1. Ринкове господарство.
2. Риси ринкової економіки.
3. Ринок та його функції.
4. Суб'єкти ринку.
5. Основні функції ринку.
6. Ринкова інфраструктура.

Тема 2.2. Попит і пропозиція. Теорія ринкової рівноваги. Конкуренція.

Питання до семінарського заняття

1. Основи теорії попиту та пропозиції.
2. Ринкова рівновага.
3. Еластичність попиту та пропозиції..
4. Конкуренція та її сутність..
5. Функції та форми конкуренції.
6. Конкуренція і монополія.
7. Характеристика ринку досконалої конкуренції.
8. Ринок недосконалої конкуренції: монополістична конкуренція, монополія,

олігополія.

Тема 2.3. Капітал: процес виробництва та нагромадження.

Питання до семінарського заняття

1. Первісне нагромадження капіталу.
2. Особливості нагромадження капіталу в Україні.
3. Загальна формула руху капіталу.
4. Капітал як економічна категорія.
5. Людський капітал. Інтелектуальний капітал.
6. Інформаційний капітал. Виробничий капітал.
7. Підприємницький капітал. Фінансовий капітал.
8. Капітал і праця.
9. Трудові відносини: сутність і структура.
10. Вартість робочої сили.
11. Заробітна плата: сутність, форми системи.
12. Номінальна і реальна заробітна плата.
13. Мінімальна заробітна плата та її критерії.

Тема 3.1. Підприємство у ринковій економіці

Питання до семінарського заняття

1. Різноманітність суб'єктів ринкової економіки та їх економічна природа.
2. Підприємство - первинна ланка економіки.
3. Правові форми підприємства та їх види в залежності від власності, від розмірів, від сфер діяльності..
4. Функції підприємництва. Форми та види підприємництва.
5. Витрати виробництва: їх сутність та види.
6. Економічний і бухгалтерський прибуток.
7. Ціна виробництва та механізм її формування.

Тема 3.2. Домогосподарство в системі економічних відносин.

Питання до семінарського заняття

1. Домогосподарства як суб'єкт ринкових відносин.
2. Загальна характеристика домогосподарств.
3. Двоїста роль домогосподарств в економіці на сучасному етапі розвитку.
4. Домогосподарства як постачальники ресурсів.
5. Доходи домогосподарства. Витрати домогосподарства.

Тема 3.3. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки

Питання до семінарського заняття

1. Зміст і особливості аграрних відносин.
2. Особливості відтворення в аграрному секторі.
3. Земля, як головний засіб виробництва в сільському господарстві.
4. Форми господарювання в аграрному секторі економіки.
5. Земельна рента, її суть та форми.
6. Державна допомога сільському господарству.

Тема 3.4. Торговий капітал і його оборот. Позичковий капітал.

Питання до семінарського заняття

1. Сутність торгового капіталу і його оборот.
2. Торговий прибуток.
3. Характеристика витрат обігу..
4. Види та форми сучасної торгівлі.
5. Товарні біржі та фондові біржі.
6. Цінні папери.
7. Позичковий капітал. Сутність позичкового капіталу, його джерела та роль у розвитку економіки.
8. Позичковий процент.
9. Сутність кредиту та його форми. Банки, їх роль та функції. Банківський прибуток.

Тема 4.1. Суспільне відтворення

Питання до семінарського заняття

1. Суть суспільного відтворення та його форми.
2. Валовий суспільний продукт, чистий, кінцевий.
3. Валовий внутрішній продукт, його суть та методи обчислення.
4. Національний дохід та національне багатство.
5. Соціальна та економічна ефективність суспільного виробництва та її показники.

Тема 4.2. Економічне зростання і економічний розвиток.

Питання до семінарського заняття

1. Види та типи економічного зростання, його показники.
2. Динаміка економічного зростання та його фактори.
3. Характеристика понять «економічне зростання» і «економічний розвиток».
4. Сталий економічний розвиток.
5. Роль інвестицій в економічному зростанні

Тема 4.3. Макроекономічна нестабільність

Питання до семінарського заняття

1. Циклічний розвиток економіки.
2. Причини циклічного розвитку економіки.
3. Теорії циклічного розвитку економіки.
4. Фази економічного циклу.
5. Економічні кризи, їх причини та наслідки.
6. Особливості сучасних циклів.
7. Державне антициклічне регулювання економіки.

Тема 4.4 Зайнятість і відтворення трудових ресурсів

Питання до семінарського заняття

1. Зайнятість населення та ринок робочої сили.
2. Зайнятість: сутність і форми.
3. Безробіття: сутність, види та економічно соціальні наслідки.
4. Державне регулювання зайнятості.
5. Соціальний захист безробітних. Проблеми безробіття в Україні.

Тема 5.1. Господарський механізм, його сутність та елементи.

Питання до семінарського заняття

1. Господарський механізм: система управління економікою.
2. Основні елементи господарського механізму.
3. Планування та програмування.
4. Держава як суб'єкт економічних відносин.
5. Економічні функції держави. Концепції державного регулювання.
6. Сутність, цілі, важелі (інструментарії) та основні напрями регулювання

економіки.

Тема 5.2. Державне регулювання фінансовою та кредитною системою

Питання до семінарського заняття

1. Роль фінансів у господарському механізмі.
2. Фінансова система.
3. Фіскальна політика. Фіскальні методи регулювання виробництва.
4. Грошово-кредитна система.
5. Необхідність удосконалення механізму господарювання в Україні.

Тема 5.3. Соціальна політика держави.

Питання до семінарського заняття

1. Соціальний захист в ринкових умовах господарювання.
2. Соціальне партнерство держави та громадянина.

Тема 6.1. Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок.

Питання до семінарського заняття

1. Світове господарство: сутність, основні риси, структура та етапи становлення.
2. Сутність світового господарства.
3. Форми міжнародних економічних відносин.
4. Міжнародний розподіл праці.
5. Міжнародна економічна інтеграція.
6. Головні інтеграційні угруповання світу.

Тема 6.2. Світогосподарські зв'язки та їх форми.

Питання до семінарського заняття

1. Міжнародні ринки. Міжнародна торгівля.
2. Міжнародна міграція робочої сили.
3. Сутність і форми міжнародного руху капіталу.
4. Прямі та портфельні інвестиції.
5. Міжнародні валютно-фінансові відносини.
6. Національна і міжнародна валютна система.
7. Валютний курс, його види.
8. Регіональна економічна інтеграція, її основні етапи.
9. Платіжний баланс. Сальдо платіжного балансу та його види.

Тема 6.3. Основні глобальні проблеми сучасності.

Питання до семінарського заняття

1. Сутність глобальних проблем.
2. Формування глобальної економічної системи.
3. Вплив глобальних проблем на економічний розвиток України.
4. Забезпеченні економічної безпеки країни в умовах глобалізації.
5. Амністія капіталів.

4.2. Матеріали для самоконтролю

Самостійна робота студента у межах навчальної дисципліни «Політекономія» передбачає написання та захист ним творчої роботи до кожного розділу на одну з передбачених переліком тем за власним вибором. Виконання цієї роботи зорієнтоване на практичне застосування знань і розвиток вмінь, здобутих в процесі лекційних і семінарських занять, самостійного опрацювання навчальних матеріалів. Творча робота висвітлює результати самостійного обдумування студентами актуальних економічних проблем з урахуванням вітчизняної специфіки. Викладення необхідних матеріалів повинно бути лаконічним, чітко сформульованим і відповідати суті проблеми. Результатом написання творчої роботи є обґрунтований авторський висновок щодо обраної тематики і можливі рекомендації для розв'язання проблеми.

Вимоги до захисту творчої роботи:

- творча робота повинна бути підготовлена кожним студентом індивідуально;
- виконана творча робота надається у електронному вигляді (файлом) викладачеві не пізніше, ніж за 2 тижні до початку екзаменаційної сесії;
- друкований варіант творчої роботи надається студентом під час захисту;
- результати написання творчої роботи презентуються студентом під час екзаменаційної сесії у формі короткої доповіді та відповідей на поставлені запитання;
- на захисті для доповіді надається 5 хв.

Структура творчої роботи.

У структурі творчої роботи виділяються такі основні складові частини.

1. Постановка проблеми:
 - короткий аналіз сучасного стану публічного управління у частині, що стосується обраної теми, виділення суперечностей та недоліків, що зумовлюють проблему;
 - чітке формулювання проблеми відповідно до виділених суперечностей та недоліків, основні складові проблеми;
 - негативні наслідки того, що проблема не вирішується.
2. Шляхи вирішення проблеми:
 - визначення підходів до вирішення проблеми;
 - опис конкретних шляхів реалізації обраних підходів.
3. Значення для практики:
 - позитивні зміни у галузі публічного управління внаслідок реалізації запропонованих підходів;
 - позитивне значення цих змін для розвитку публічного управління.
4. Висновки, що коротко відображають результати проведеного студентом дослідження проблеми.
5. Перелік використаних джерел, оформлених згідно із вимогами.

Вимоги до оформлення творчої роботи.

Творча робота має бути роздрукована на білому папері стандартного формату А4. Розмір шрифту – 14 кегель, міжрядковий інтервал – 1,5, поля – 2 см з усіх боків. Титульний аркуш творчої роботи повинен мати такий зміст: назва університету; назва інституту; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема творчої роботи; прізвище, ім'я, по батькові студента, курс, шифр академічної групи; рік написання творчої роботи. За титульним аркушем слідує план творчої роботи, в якому треба виділити всі її структурні частини. У плані праворуч позначаються номери сторінок початку кожного пункту. Обсяг творчої роботи визначається вмінням студента стисло і водночас вичерпно розкрити тему: показати значення проблеми, що розглядається, оцінити, як вона висвітлюється в спеціальній літературі та розв'язується на практиці, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції. Обсяг роботи – 10-12 сторінок. Обов'язкова вимога: чітке посилання на джерела інформації. Всі цифри, факти, теорії, думки вчених, цитати повинні мати посилання у вигляді [2, с. 54] (перша цифра означає номер джерела у наведеному в кінці реферату списку літератури, а друга цифра – номер сторінки у цьому джерелі). Бажано використовувати в творчій роботі таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо.

Список використаної літератури (не менше 5 джерел) оформляється згідно з діючими правилами. Якщо інформація взята з мережі Інтернет, потрібно, як і для звичайної літератури, вказати автора, назву статті, а потім навести адресу сайту в Інтернеті. У творчій роботі мають бути обов'язково авторські пропозиції щодо вирішення проблеми, що розглядається. До тексту творчої роботи додається презентація у форматі Microsoft Power Point обсягом 6-8 слайдів, що відображає основні положення творчої роботи відповідно до його структури.

Перелік тем творчих робіт до розділу 1

1. Політична економія в системі економічних наук.
2. Методи економічного аналізу.
3. Історичний процес становлення політичної економії як науки.
4. Класична буржуазна політична економія.
5. Сучасні економічні теорії та школи.
6. Економічні потреби, їх класифікація і роль у сучасному виробництві.
7. Матеріальне і нематеріальне виробництво. Виробничі ресурси.
8. Виробництво та проблеми задоволення потреб суспільства.
9. Економічна система та її суб'єкти.
10. Економічні відносини як суспільна форма і спосіб організації економічної системи.
11. Соціально-економічні та організаційно-економічні відносини.
12. Економічний устрій суспільства.
13. Економічні відносини власності.
14. Вітчизняна практика та досвід розвинених країн в управлінні комунальною власністю.
15. Відносини власності у змішаній економіці.
16. Трансформація форм власності в Україні в умовах розбудови національної економіки.

Перелік тем творчих робіт до розділу 2

1. Натуральне господарство та його історичні межі.
2. Товарна форма організації суспільного виробництва.
3. Товар і його властивості.
4. Гроші та їх функції.
5. Грошовий обіг та його закони.
6. Суть та форми інфляції.
7. Методи стабілізації національної валюти.
8. Особливості інфляційного процесу в Україні.
9. Грошові реформи: історія та сучасність.
10. Ринок: суть і функції.
11. Ринковий механізм регулювання товарного виробництва.
12. Класифікація ринків.
13. Муніципальний ринок: роль, місце, значення в системі суспільного виробництва.
14. Співвідношення ринкових і неринкових методів регулювання економіки.
15. Роль та особливості муніципальної (комунальної) власності.

Перелік тем творчих робіт до розділу 3

1. Інфраструктура ринку.
2. Фінансово-кредитні відносини в ринковій економіці. 34. Роль і місце муніципальних фінансів.
3. Торговий капітал і прибуток.
4. Підприємство як суб'єкт ринкових відносин.
5. Роль та значення муніципального підприємства в системі виробничих відносин.
6. Домогосподарства і їх роль в ринковій економіці.

7. Держава як суб'єкт ринкових відносин.
8. Витрати виробництва і прибуток.
9. Кругообірот і оборот капіталу підприємства.
10. Підприємництво як форма господарювання.
11. Форми підприємницької діяльності.
12. Малий і середній бізнес в Україні.
13. Підприємництво в аграрній сфері.
14. Тенденції становлення акціонерного капіталу в Україні.
15. Антимонопольна політика і антимонопольне законодавство в Україні.

Перелік тем творчих робіт до розділу 4

1. Відтворення суспільного продукту.
2. Валовий внутрішній продукт та його структура.
3. Розподіл національного доходу.
4. Споживання і заощадження доходів.
5. Життєвий рівень населення. Споживчий бюджет.
6. Соціальний захист населення в ринковій економіці.
7. Заробітна плата: суть та основні форми.
8. Реальна заробітна плата та її динаміка в Україні.
9. Зайнятість робочої сили та безробіття в Україні.
10. Відтворення робочої сили та його державне регулювання.
11. Економічне зростання: його суть і чинники.
12. Екстенсивний і інтенсивний типи економічного росту.
13. Типи сучасних економічних систем.
14. Основні риси ринкової економічної системи.
15. Змішана економічна система.

Перелік тем творчих робіт до розділу 5

1. Централізовано-керована економіка: її суть та межі.
2. Закономірності та особливості розвитку перехідних економік.
3. Становлення фондового ринку в Україні.
4. Товарна біржа: суть та функції.
5. Фондова біржа як елемент ринкової інфраструктури.
6. Структурна перебудова економіки України як умова її стабілізації.
7. Основні риси сучасної інвестиційної політики в Україні.
8. Фінансова система країни: роль, місце та значення муніципальних фінансів.
9. Центральний банк і кредитно-грошове регулювання.
10. Комерційні банки та їх функції.
11. Нагромадження і споживання в народному господарстві України.
12. Економічні цикли: особливості економічної кризи 90-х років в Україні.
13. Фіскальна політика. Реформа податкової системи в Україні.
14. Сімейні доходи. Економічне становище народу.
15. Результативні показники та ефективність.

Перелік тем творчих робіт до розділу 6

1. Закон зростання потреб та його роль на сучасному етапі розвитку економічних відносин.
2. Економічний потенціал нації як основа розвитку продуктивних сил суспільства.
3. Первісне нагромадження капіталу: історія та сучасність.
4. Роздержавлення та приватизація: світовий досвід та практика реалізації в Україні.
5. Закони ринкового господарства та механізм їх дії.

6. Рента та рентні відносини в суспільному виробництві.
7. Ціна та особливості її формування в умовах ринкової економіки.
8. Категорія “вартість” в поглядах представників різних економічних течій.
9. Основні напрямки економічної політики держави та її економічне обґрунтування.
10. Інноваційна модель економіки.
11. Інформаційний етап сучасної НТР.
12. Особливості економічної системи в Україні на сучасному етапі її розвитку.
13. Перелив капіталу та сучасна структурна політика в економіці України.
14. Економічна природа та значення державного кредиту в економіці України.
15. Нагромадження основного капіталу як чинник конкурентоздатності національної економіки.
16. Роль амортизації та амортизаційної політики на сучасному етапі розвитку економіки України.

4.3. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

4.4. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Поняття політичної економіки як науки. Зародження економічної теорії та основні етапи її розвитку.
2. Розвиток економічної думки меркантилістами та фізіократами.
3. Буржуазна класична політекономія.
4. Сучасні напрямки розвитку економічної теорії.
5. Предмет політичної економії.
6. Виробничі відносини.
7. Економічні закони і економічні категорії.
8. Методи політекономії.
9. Функції політекономії та її практичне значимість.
10. Потреби як рушійний мотив виробничої діяльності. Закон зростаючих потреб.
11. Виробничі можливості суспільства. Виробничий потенціал і мета виробничих можливостей.
12. Суспільне виробництво та його фази.
13. Матеріальне і нематеріальне виробництво.
14. Фактори суспільного виробництва та проблеми формування в сучасних умовах.
15. Результат суспільного виробництва. Суспільний продукт та його форми.
16. Виробнича і соціальна інфраструктура.
17. Соціальна і економічна ефективність. Показники економічної ефективності.
18. Поняття власності. Економічний зміст та юридична форма власності.
19. Характеристика власності за формою присвоєння: типи, види, форми.
20. Еволюція форм власності.
21. Роздержавлення та приватизація, їх результати та ефективність.
22. Історичні типи соціально-економічних систем.
23. Типи економічних систем та критерії їх класифікації.
24. Натуральна форма суспільного виробництва
25. Товарна форма організації суспільного виробництва
26. Просте і розвинене товарне виробництво, загальні риси та відмінності.
27. Товар і його властивості.
28. Характер праці втіленої в товарі.
29. Величина вартості товару та фактори що її визначають.
30. Теорії вартості товару та їх еволюція.
31. Виникнення та суть грошей.
32. Раціоналістична та еволюційна теорії походження грошей.

33. Функції грошей.
34. Грошовий обіг та його закони.
35. Еволюція і типи грошей і грошового обігу.
36. Інфляція, суть, причини, типи.
37. Соціально-економічні наслідки інфляції.
38. Методи стабілізації грошового обігу.
39. Витрати виробництва: їх суть, види.
40. Витрати виробництва, вартість товару, ціна.
41. Прибуток: економічний і бухгалтерський.
42. Норма прибутку та фактори, що її визначають.
43. Ринкові відносини як форма організації суспільного виробництва.
44. Сутність ринку. Типи, види, функції ринку.
45. Закони ринку, їх дія та реалізація.
46. Класифікація ринків.
47. Ринкова інфраструктура, її елементи та роль в функціонуванні ринкової економіки.
48. Торговий капітал та торговий прибуток. Джерела та механізм утворення торгового прибутку.
49. Витрати обігу, їх види та джерела покриття.
50. Позичковий капітал і позичковий процент.
51. Банки, їх роль та функції.
52. Фінансово-кредитні установи.
53. Кредит як форма реалізації позичкового капіталу. Види кредиту.
54. Домогосподарство як суб'єкт ринкових відносин. Функції домогосподарства.
55. Доходи та витрати домогосподарств. Споживання та заощадження.
56. Підприємство, як суб'єкт ринкової економіки.
57. Форми та види підприємств та їх функції.
58. Капітал підприємства та його кругообіг.
59. Оборот капіталу. Основний і оборотний капітал підприємства.
60. Фізичне і моральне зношення основного капіталу.
61. Підприємництво та його роль в ринковій економіці.
62. Аграрні відносини. Суб'єкти та об'єкти підприємництва в аграрній сфері.
63. Рентні відносини. Земельна рента та її види.
64. Диференційна рента: суть, причини, умови, джерела, механізм утворення.
65. Абсолютна земельна рента: суть, причини, умови, джерела, механізм утворення.
66. Реформування аграрних відносин в Україні.
67. Перетворення грошей в капітал. Загальна формула капіталу та її протиріччя.
68. Робоча сила як товар. Фактори, що визначають величину вартості товару "робоча сила".
69. Теорії доходу за факторами виробництва і капіталу.
70. Заробітна плата: суть, форми, системи.
71. Соціальні фонди держави: суть, функції, види.
72. Доходи від власності.
73. Розподіл і перерозподіл чистого доходу та чистого прибутку.
74. Суспільне відтворення, його суть, види та типи.
75. Суспільний продукт та його сучасні форми. Структура форм суспільного продукту.
76. Рух суспільного продукту в процесі відтворення.
77. Національне багатство, його суть, структура та роль в процесі суспільного відтворення.
78. Зайнятість населення та ринок робочої сили.
79. Теорії зайнятості і відтворення особистого фактору виробництва.

80. Типи, форми і рівень безробіття.
81. Особливості відтворення робочої сили в сучасних умовах.
82. Соціальний захист безробітних.
83. Проблеми безробіття в Україні.
84. Зміст і типи економічного зростання та його рушійні сили.
85. Суперечності відтворення і економічні кризи.
86. Економічний цикл та його фази.
87. Теорії економічних циклів.
88. Світове господарство, його суть, етапи і закономірності розвитку.
89. Основні форми міжнародних економічних відносин.
90. Міжнародний рух капіталу та його форми.
91. Міжнародні валютно-фінансові відносини та етапи їх розвитку.
92. Економічні аспекти глобальних проблем.

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

5.1. Політика курсу

Відвідування лекційних занять є добровільним, проте враховується при підсумковому контролі шляхом задавання додаткових запитань за відповідним матеріалом.

Відвідування семінарських занять є обов'язковим, їх пропуск автоматично знижує підсумкову оцінку за курсом, оскільки на відповідні семінари студент не отримує балів.

Політика академічної доброчесності визначається згідно з Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського.

5.2. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Денна форма навчання (1 семестр)

Поточний контроль														Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1					Розділ 2				Розділ 3						
C1.1	C1.2	C1.3	C1.4	TP1	C2.1	C2.2	C2.3	TP2	C3.1	C3.2	C3.3	C3.4	TP3	30	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

C1.1, ... C3.4 – семінари до тем розділів

TP1, ... TP3 – творчі роботи до розділів

Заочна форма навчання

(1 семестр)

Поточний контроль							Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1		Розділ 2			Розділ 3			
C1.2	TP1	C2.2	TP2	C3.3	C3.4	TP3	30	100
10	10	10	10	10	10	10		

C1.2, ... C3.4 – семінари до тем розділів

TP1, ... TP3 – творчі роботи до розділів

Денна форма навчання

(2 семестр)

Поточний контроль													Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1					Розділ 2				Розділ 3					
C4.1	C4.2	C4.3	C4.4	TP1	C5.1	C5.2	C5.3	TP2	C6.1	C6.2	C6.3	TP3	40	100
5	5	3	3	5	4	5	5	5	5	5	5	5		

C4.1, ... C6.3 – семінари до тем розділів

TP4, ... TP6 – творчі роботи до розділів

Заочна форма навчання (2 семестр)

Поточний контроль						Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Розділ 3			
C4.3	TP4	C5.2	TP5	C6.2	TP6	40	100
10	10	10	10	10	10		

C4.3, ... C6.2 – семінари до тем розділів
TP4, ... TP6 – творчі роботи до розділів

5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Не передбачено.

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Базилевич В. Д. Економічна теорія: політекономія : підручник / В. Д. Базилевич, В. М. Попов. – 6-те вид., перероб. і доп. – К. : Знання-Прес, 2007. – 720 с.
2. Базилевич В. Д. Макроекономіка : підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик ; за ред. В. Д. Базилевича. – К. : Знання, 2008. – 743 с.
3. Баталов С. М. Сборник задач по микроэкономике : учебн. пособ. / С. М. Баталов. – Екатеринбург : Уральский политехнический институт, 2005. – 81 с.
4. Башнянин Г. І. Політична економія : навч. посібн. / Г. І. Башнянин, П. Ю. Лазур, В. С. Медведєв. – Львів : Новий світ, 2007, 2006. – 380 с.
5. Бережная Н. И. Политическая экономия в структурно- логических схемах / Н. И. Бережная. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2008. – 288 с.
6. Білецька Л. В. Економічна теорія : політекономія, мікроекономіка, макроекономіка / Л. В. Білецька. – К. : Центр учбової літератури, 2005. – 505с.
7. Большой экономический словарь / авт.-сост. А. Б. Борисов. 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Книжный мир, 2006. – 860 с.
8. Борисов Е. Ф. Экономическая теория : учебник / Е. Ф. Борисов. – 3-е изд., перераб и доп. – М. : Юрайт Издат, 2005. – 399 с.
9. Гаршина О. К. Практикум з політичної економії : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / О. К. Гаршина. – К. : Видавничий Дім "Слово", 2005. – 208с.
10. Голиков А. П. Економіка України : навч. посібн. / А. П. Голиков, Н. А. Казакова, О. А. Шуба. – К. : Знання, 2009. – 286 с.
11. Головінов О. М. Особливості державного сектору в транзитивній економіці / О. М. Головінов // Управління розвитком. – 2007. – № 8. – С. 93–54.
12. Горбенко Н. Є. Політична економія : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. / Н. Є. Горбенко, М. Й. Дмитренко, І. Ю. Кочума ; Національний банк України ; Університет

- банківської справи. – К. : УБС НБУ, 2009. – 408 с.
13. Григорян Г. М. Историческая тенденция капитализма (полиэкономический аспект) : монографія / Г. М. Григорян. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2006. – 240 с.
 14. Григорян Г. М. Место государства в современной рыночной экономике / Г. М. Григорян // Бизнес-Информ. – 2009. – № 1(11). – С. 27–29.
 15. Григорян Г. М. Собственность : истоки и современность : монографія / Г. М. Григорян. – Х. : Изд. ХГЭУ, 2002. – 188 с.
 16. Гронтковська Г. Е. Мікроекономіка. Практикум : навч. посібн. / Г. Е. Гронтковська, А. Ф. Косік. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 425 с.
 17. Дорнбуш Р. Макроэкономика / Р. Дорнбуш, С. Фишер. – М. : Изд. МГУ, ИНФРА-М, 2004. – 414 с.
 18. Економічна теорія : підручник за ред. В. М. Тарасевича. К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 784 с.
 19. Єрмаченко В. Є. Історія туризму: конспект лекцій / В. Є. Єрмаченко, Ю. Ю. Іващенко, Ю. М. Котельникова. – Х. : ХНЕУ, 2007. – 96 с.
 20. Курс экономической теории : учебник для вузов / под общ. ред. М. Н. Чепурина, Е. А. Киселевой ; МГИМО(У) МИД России. – 6-е изд., доп. и перераб. – Киров : АСА, 2007. – 847 с.
 21. Кучерявенко І. А. Макроекономіка: практикум : навч. посібн. / І. А. Кучерявенко. – К. : Вікар, 2008. – 239 с.
 22. Леоненко П. М. Сучасні економічні системи : навч. посібн. / П. М. Леоненко, О. І. Черепніна. – К. : Знання, 2006. – 430 с.
 23. Лисовицкий В. Н. Микроэкономика : учебн. пособ. / В. Н. Лисовицкий. – Х. : ХНУ, 2007. – 404 с.
 24. Лісовий А. В. Мікроекономіка: навч.-метод. посібн. / А. В. Лісовий. – К. : Дія, 2007. – 136 с.
 25. Макконелл К. Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика: в 2-х т. / К. Р. Макконелл, С. Л. Брю ; пер. с англ. – К. : Хагар- Демос, 1993. – 786 с.
 26. Макроекономіка : підручник / О. М. Кліменко, О. М. Крюкова, В. М. Філатов та ін. ; під заг. ред. О. М. Кліменко. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 276 с.
 27. Максимова В. Ф. Микроэкономика : учебник / В. Ф. Максимова. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 321 с.
 28. Малахова Н. Б. Естественные монополии: сущность и институциональные механизмы регулирования / Н. Б. Малахова. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2006. – 344 с.
 29. Малахова Н. Б. Мікроекономічна теорія виробництва та витрат : навч. посібн. / Н. Б. Малахова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 180 с.
 30. Мочерний С. В. Економічна теорія : навч. посібн. / С. В. Мочерний. – 3-те вид., доп. і перероб. – К. : Академія, 2008. – 640 с.
 31. Національна економіка : навч. посібн. / Н. І. Бережна, М. С. Бріль, Л. В. Єфремова та ін. ; за заг. ред. В. М. Філатова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 200 с.
 32. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики : учебник для ВУЗов / Р. М. Нуреев. – М. : Изд. "НОРМА", 2006. – 394 с.
 33. Олійник О. В. Зовнішнє оцінювання (підготовка). Основи економіки. Репетитор / О. В. Олійник, І. Є. Тимченко, В. К. Щербина. Х. : Факт, 2008. – 256 с.
 34. Олійник О. В. Олімпіадні завдання з економіки : збірник / О. В. Олійник, І. Є. Тимченко. – Х. : Веста ; Вид. "Ранок", 2007. – 400 с.
 35. Панасюк А. Туристична інфраструктура як визначальний чинник організації Євро-2012 в Польщі / А. Панасюк // Вісник Львівського університету. Серія "Міжнародні відносини". – 2008. – Вип. 24. – С. 218–223.
 36. Петришина Н. В. Державний сектор / Н. В. Петришина // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 6. – С. 103–113.

37. Політична економія : підручник / В. Г. Федоренко, О. М. Діденко, М. М. Руженський та ін. – К. : Алерта, 2008. – 486 с.
38. Реверчук С. К. Основи теорії економічної конкуренції : навч. посібн. / С. К. Реверчук, Т. С. Сива, Л. С. Ревичук. – К. : Знання, 2007. – 271 с.
39. Савченко А. Г. Макроекономіка : навч.-метод. посібн. для сам. вивч. дисц. / А. Г. Савченко, О. В. Пасічник – К. : КНЕУ, 2006. – 176 с.
40. Смирнова В. В. Туристські ресурси України : навч. посібн./ В. В. Смирнова. – Луганськ : Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, 2009. – 203 с.
41. Сотников В. И. Микроэкономика в структурно-логических схемах : учебн. пособ. / В. И. Сотников, Ю. В. Сотникова ; ХНЭУ. – Х. :ИД "ИНЖЕК", 2008. – 251 с.
42. Фомина М. В. Микроэкономика: основы теории и практикум : учебн. пособ. / М. В. Фомина ; Донецкий государственный университет экономики и торговли им. М. И. Туган- Барановского. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2005. – 278 с.
43. Чухно А. А. Предмет економічної теорії / А. А. Чухно // Економічна теорія. – 2009. – № 2. – С. 5–15.
44. Экономика : учебник / под ред. А. С. Булатова. – М., Изд- во БЕК ; 2004. – 632 с.
45. Экономическая теория : учебн. пособ. для ВУЗов / Л. А. Исаева, Г. Г. Романова, Л. Н. Шурина и др. – Владивосток : Морской государственный университет, 2006. – 138 с.
46. Юрій С. І. Еволюція власності в умовах становлення ринкових структур / С. І. Юрій // Вісник економічної науки України. – 2008. – № 2(14). – С. 3–4.

Додаткові

47. Бабарицька В. К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи. Сервісне забезпечення турпродукту : навч. посібн. / В. К. Бабарицька, О. Ю. Малиновська. 2-ге вид., переробл. та доп. – К. : Альтерпрес, 2008. – 286 с.
48. Будкін В. І. Особливості бюджетної політики пострадянських держав / В. І. Будкін // Вісник ТНЕУ. – 2010. – № 2.
49. Виговська В.В. Малий бізнес України: сучасний стан і тенденції розвитку / В. В. Виговська // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 1. – С. 59–64.
50. Горбылева З. М. Экономика туризма : учебн. пособ. / З. М. Горбылева. – Мн. : БГЭУ, 2004. – 476.
51. Гражевська Н. І. Економічні системи епохи глобальних змін / Н. І. Гражевська. – К. : Знання, 2008. – 431 с.
52. Гриценко А. А. Развитие форм обмена, стоимости и денег/ А. А. Гриценко. – К. : Основа, 2005. – 192 с.
53. Данько М. С. Теоретико-методологічний аспект визначення трансакційних витрат / М. С. Данько // Економічна теорія. – 2007. – № 1. – С. 36–46.
54. Дефорж С. Ю. Формирование социального рыночного хозяйства: институциональный аспект : монографія / С. Ю. Дефорж. – Х. : Издательство ХНАДУ, 2007. – 160 с.
55. Довбняк Т. Ф. Циклічність української економіки в 2000 – 2008 роках / Т. Ф. Довбняк // Актуальні проблеми економіки. – 2009. № 1. – С. 65–72.
56. Економічна теорія : навч. посібн. / Ю. А. Полтавський, С. В. Тютюннікова, Г. П. Пасемко. – Х. : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2009. – 414 с.
57. Зайцева І. С. Трансформаційна економіка України / І. С. Зайцева // Бизнес-Информ. – 2009. – № 1(11). – С. 45–47.
58. Кись А. П. Практикум по политической экономии : учебн. пособ./ А. П. Кись, А. В. Литвиненко, В. М. Филатов. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2007. – 140 с.
59. Костюк О. І. Потреби як чинник поведінки економічних суб'єктів/ О. І. Костюк // Економічні науки. Серія "Економічна теорія та економічна історія". Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. – 2008. – Випуск 4(19). – С. 32–39.
60. Крамарева О. С. Напрями бюджетного регулювання в економіці України / О. С.

- Крамарева, Н. А. Харатян // Управління розвитком. – 2007. – № 8. – С. 40–41.
61. Кубах Т. Г. Сутність ринку капіталу як економічної категорії/ Т. Г. Кубах // Економіка і регіон. – 2008. – № 4(19). – С. 209–212.
62. Липов В. В. От архаики к постэкономике. Эволюция форм хозяйствования и развитие экономической теории : монография/ В. В. Липов. – Х. : ИД "ИНЖЕК", 2008. – 280 с.
63. Литвиненко А. В. Теорія економічної рівноваги та економічного зростання: конспект лекцій / А. В. Литвиненко. – Х. : ХНЕУ, 2007. – 92 с.
64. Литвиненко А. В. Туризм : словник-довідник / Н. Д. Свїрїдова, Ю. О. Скорченко. – Луганськ : Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, 2009. – 310 с.
65. Нездоймінов С. Г. Туризм як фактор регіонального розвитку. Методологічний аспект та практичний досвід : монографія/ С. Г. Нездоймінов. – Одеса : Астропринт, 2009. – 304 с.
66. Некипелов А. Стратегия и тактика денежно-кредитной политики в условиях мирового экономического кризиса / А. Некипелов, М. Головин // Вопросы экономики. – 2010. – № 1.
67. Павлишенко М. Приватизація землі та її соціально- економічні наслідки / М. Павлишенко // Економіка України. – 2008. – № 12. – С. 29–39.
68. Пономаренко О. О. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності : конспект лекцій / О. О. Пономаренко, Т. В. Новікова. – Х. : ХНЕУ, 2006. – 96 с.
69. Радіонова І. Ф. Загальна макроекономічна нерівновага: зміст теорії та можливості застосування / І. Ф. Радіонова // Економічна теорія. – 2007. – № 2. – С. 81–93.
70. Руди Ю. А. Экономическая теория : учебн.-метод. комплекс/ Ю. А. Руди. – Новосибирск : НГУЭУ, 2008. – 176 с.
71. Свиридова Н. Д. Экономика туристического предприятия (фирмы) : учебн. пособ. / Н. Д. Свиридова, В. Н. Пристюк. – Луганск ; Восточноукраинский национальный университет им. В. Даля, 2007. – 200 с.
72. Столбов М. И. Современное состояние макроэкономики: некоторые вопросы методологии / М. И. Столбов // Экономика XXI века. – 2009. – № 11. – С. 103–110.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
3. Офіційний сайт Національного банку України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://imf.org>
6. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>